

Zat van 't zuipen - deel 2

Onderzoek naar de stand van zaken met
het alcoholmatigingsbeleid

Fractie ChristenUnie Zwolle
John van Boven

Zomer 2009

Inleiding

Vorig jaar (februari 2008) heeft de ChristenUnie een notitie gepubliceerd (Zat van 't zuipen) met daarin opgenomen de uitgangspunten die moeten helpen het alcoholmatigingsbeleid van Zwolle te beoordelen.

De vier pijlers waarop een doelgericht alcoholbeleid rusten werden besproken: publiek draagvlak, regelgeving, handhaven van alcoholregels en vroegsignalering.

We gaven aandacht aan de verantwoordelijkheid van ouders en van horecaondernemers.

Tot slot lieten we zien wat de plannen waren van het kabinet, zoals die werden beschreven in de Hoofdlijnenbrief alcoholbeleid. Het kabinet wil de gemeenten een grotere bevoegdheid geven om jongeren strafbaar te stellen die alcohol bezitten. De gemeenten krijgen ook een rol om toegangsleeftijden te stellen en om prijsacties (happy hours) te regelen. Tot slot kan een gemeente de leeftijdsgrens voor de verstrekking van alcoholische drank verhogen naar 18 jaar. De Tweede Kamer heeft overigens in december 2007 laten weten voor deze laatste maatregel niet te voelen.

Er is sindsdien het nodige gebeurd. Voldoende reden om aan onze notitie een vervolg te geven. Belangrijkste vraag om te beantwoorden is die naar de stand van zaken.

1. samenvatting

In deze notitie bespreken we de ontwikkelingen op het gebied van het alcoholmatigingsbeleid sinds onze vorige notitie. Cijfers en ontwikkelingen leiden o.a. tot de conclusie dat aanscherping van het beleid nodig is en dat er meer interventies moeten komen die gebaseerd zijn op repressie. In paragraaf 5 formuleren we conclusies en aanbevelingen en hebben we nog een aantal vragen voor het college. De conclusies en aanbevelingen komen, kort gezegd neer op het volgende.

Conclusies:

- a. *de aanpak is te weinig gericht op een algemeen oordeel over alcoholgebruik. De maatschappelijke acceptatie van gebruik van alcohol krijgt te weinig aandacht.*
- b. *De aanpak is te eenzijdig gericht op preventie.*
- c. *Er is weinig bekend over de effecten van de afgesproken interventies.*
- d. *Het overlaten van handhaving en toezicht aan een externe organisatie (Voedsel- en Waren Autoriteit) is niet effectief en maakt Zwolle te veel afhankelijk van derden.*
- e. *Afgesloten convenanten werken weinig door in de praktijk.*
- f. *Procedures en regels werken belemmerend op het effect van afgesproken maatregelen.*
- g. *Het percentage ouders dat drinken door hun jonge kinderen goed vindt of er niets van zegt is hoog.*

Aanbevelingen:

- a. *maak als gemeente maximaal gebruik van de toegenomen mogelijkheden door de wijzigingen in de Drank- en Horecawet.*
- b. *Actualiseer het interventieboek.*

- c. *Scherp de doelstellingen aan zoals ze zijn geformuleerd in het alcoholmatigingsprogramma jeugd 2007-2011.*
- d. *Intensiveer de contacten met ouders.*
- e. *Intensiveer de contacten met de paracommerciële instellingen.*
- f. *Richt een meldpunt in.*

2. ontwikkelingen sinds 2007

cijfers in het nieuws

De urgentie om alcoholbeleid aan te scherpen is alleen maar toegenomen. Het aantal comazuipers onder de 15 jaar is dramatisch gestegen.

De laatste cijfers van LADIS (Landelijk Alcohol en Drugs Informatie Systeem), verschenen in augustus 2008 (over 2007) laten zien ¹⁾ dat het alcoholgebruik onder jongeren is gestegen. Er meldden zich 1573 jongeren onder de 25 jaar met een alcoholprobleem. Van hen waren 376 jongeren onder de 20 jaar.

Deze cijfers geven de noodzaak aan om vooral proactief op te treden. We denken dan vooral aan de 2^e en de 3^e pijler: regelgeving en handhaving van de regels.

In 2008 zijn 337 kinderen met spoed opgenomen in een ziekenhuis na overmatig alcoholgebruik. Dat meldt het STAP, Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid ²⁾ op 16 april 2009. Dat aantal is 13% meer dan in 2007 (297 kinderen). De gemiddelde leeftijd van deze comadrinkers is met 15 jaar lager dan in 2007 (15,3 jaar). Het jongste slachtoffer is 11 jaar. Het gemiddelde promillage bedroeg 1,9 promille. Dat is het equivalent van 10 standaardglazen. De bandbreedte van het promillage loopt van 0,3 promille (2 tot 3 glazen) tot 5,5 promille (tenminste 30 glazen).

Jaarlijks belanden 13.000 jongeren in een ziekenhuis, zo meldt Tactus. Zij hebben letsel, waarbij alcohol een rol speelde. Twaalf procent is tussen de 0 en 19 jaar. Alcoholmisbruik kost de maatschappij rond de drie miljard (3.000.000.000) euro per jaar.

---

¹⁾ Ladis Nieuwsflits. Voorpublicatie Kerncijfers 2007, augustus 2008

²⁾ STAP Ne4derlands Instituut voor Alcoholbeleid. Aantal alcoholcoma's bij kinderen toegenomen. 16 april 2009

wetgeving

Ook vanuit Den Haag is beweging te bespeuren. Het kabinet heeft besloten tot de nodige wijzigingen in de drank- en Horecawet. Doel van deze wijzigingen, aldus een persbericht van het kabinet van 20 februari 2009³⁾, is het alcoholgebruik onder jongeren terug te dringen, verstoring van de openbare orde te voorkomen en administratieve lasten te verminderen. De belangrijkste wijziging is de decentralisatie van het toezicht op de naleving van de Drank- en Horecawet. De bevoegdheid, die nu nog ligt bij de Voedsel- en Warenautoriteit gaat dan naar de gemeenten.

De gemeenten kunnen het toezicht efficiënter inzetten en vaker uitoefenen.

De elementen die al in onze notitie "*Zat van 't zuipen*" werden genoemd komen terug:

- reguleren van prijsacties en sluitingstijden in relatie tot leeftijd;
- maatregelen bij supermarkten;
- strafbaarstelling van jongeren onder de 16 jaar voor het bij zich hebben van alcoholhoudende drank op de openbare weg.
- Pilotgemeenten krijgen de mogelijkheid om de leeftijdsgrens voor alcohol op te trekken van 16 naar 18 jaar. De gemeente moet dan een aanvraag doen voor deelname aan de proef
- Gemeenten worden verplicht om regels op te stellen voor paracommerciële instellingen zoals sportverenigingen en culturele centra.

Het is nog geen vastgesteld beleid. Deze besluiten van de Ministerraad gaan nog voor advies naar de Raad van State. Daarna wordt het wetsvoorstel en het advies openbaar bij indiening bij de Tweede Kamer.

---

³⁾ Kabinet wijzigt Drank- en Horecawet: handhaving aangescherpt en vergunningen vereenvoudigd. Persbericht Rijksoverheid 20-02-2009.

De adviescommissie Drugsbeleid ⁴⁾ laat weten een voorstander te zijn van het verhogen van de leeftijdsgrens voor de verkoop van alcohol van 16 jaar naar 18 jaar. Alcoholgebruik onder de 18 jaar is “niet normaal”, aldus de commissie. Alcoholgebruik is zeer schadelijk voor de hersenontwikkeling van jongeren.

De adviescommissie Drugsbeleid is o.a. ook van mening dat politie en justitie veel harder moeten optreden. Beleid is te veel versnipperd, waardoor een krachtdadige aanpak ontbreekt.

De commissie hamert op het belang om het alcoholgebruik onder jonge pubers terug te dringen.

Zwolle

In het kader van Zwolle-Kampen netwerkstad is het alcoholmatigingsprogramma jeugd 2007-2011 ⁵⁾ opgesteld: Minder drank, meer scoren. Er verschijnen regelmatig nieuwsbrieven, waarin de activiteiten worden beschreven, die onderdeel uitmaken van het programma.

Het laatste persbericht dateert van 30 juni 2009 ⁶⁾ en meldt dat er een herhaling komt van de kroegentocht uit 2007. Er komt een peerproject waarbij ouders elkaar kunnen ondersteunen bij problemen op het gebied van alcoholgebruik van hun kinderen en er komt een ondersteuningsaanbod voor medewerkers van slijterijen en slijterijen in supermarkten.

Wat ons betreft, wij zijn blij met de rol die de gemeenten nu (lijken te) krijgen.

Wij zijn er een groot voorstander van dat Zwolle anticipeert op de mogelijkheden die de gewijzigde Drank- en Horeca Wet gaat bieden. Wat moet er gebeuren om op een goede manier

---

⁴⁾ Commissie onder leiding van WRR voorzitter Wim van der Donk

⁵⁾ Alcoholmatigingsprogramma jeugd 2007-2011. Regio IJsselland. “Minder drank meer scoren”

⁶⁾ Zwolle blijft gericht inzetten op alcoholmatiging bij jongeren. Persbericht d.d. 30 juni 2009

inhoud te geven aan de toezichtrol. Dat anticiperen is ook nodig om antwoord te kunnen geven op de vraag of Zwolle zich op zal geven als pilotgemeente.

Convenanten

Er bestaat (al sinds 2001!) een convenant ⁷⁾ tussen de gemeente, de horeca en de regiopolitie IJsselland. Dat gaat o.a. over het happy hour. De ondernemers hebben zich verplicht om op vrijdagmiddag geen prijsacties te doen. In 2007 hebben het ministerie van Binnenlandse Zaken en de colleges van de gemeenten van de regio IJsselland een convenant ⁸⁾ gesloten met de looptijd van 12 maanden. In dit convenant wordt de problematiek jeugd en alcohol in IJsselland vooral gekoppeld aan de effecten ervan voor de veiligheid.

Je zou kunnen zeggen dat dit convenant actief is (wat doelstelling betreft) aan de achterkant van het probleem. Alcoholmatiging is voor ons vooral een aanpak voor de voorkant van het probleem.

Het convenant spreekt wel over matiging, maar niet in relatie tot de doelstellingen. Die zijn (liever gezegd: waren) het landelijke en en lokale veiligheidsbeleid verbeteren; komen tot een betere verantwoordelijkheidsverdeling van de partners in de veiligheidsketen en het bevorderen van de samenwerking tussen BZK en gemeenten.

Jongerenmonitor

In de tweede helft van 2008 is de Jongerenmonitor 2007 ⁹⁾ verschenen. Uitgegeven door GGD – Regio IJssel Vecht. De cijfers laten het volgende zien:

---

⁷⁾ Integraal Horecabeleid gemeente Zwolle. 2007. bijlage 5: Horeca convenant

⁸⁾ Overeenkomst 2007-2008. Overeenkomst afspraken rijk – gemeenten. 2007

⁹⁾ Jongerenmonitor 2007. regio IJssel-Vecht. Factsheet Alcoholgebruik onder jongeren van 12-24 jaar

- 28% van de jongeren tussen de 12 en 15 jaar drinkt wel eens alcohol. Vanaf 16 jaar gaat het om 85%.
- Van de jongeren die drinken is 15% van de 12-15 jarigen de laatste 4 weken dronken geweest. Van de 16 tot 19 jarigen is dat 35%. Bij 20 tot 23 jarigen is dat 48%.
- Ruim de helft van de jongeren is thuis begonnen met drinken. Eén vijfde begon in een uitgaansgelegenheid, 15% bij vrienden thuis en 5% in een keet.

De monitor heeft ook gegevens over de mening van ouders over het gebruik van drank:

- Een groot percentage (81%) zegt **niet** afwijzend te staan tegenover het alcoholgebruik
- 10% raadt gebruik af
- 7% zegt dat hun kind niet moet drinken
- Meer dan de helft van de ouders van 12 tot en met 15 jarigen vindt alcohol drinken goed en 3% verbiedt het.

De trend laat zien dat er op onderdelen een lichte verbetering waarneembaar is:

- Het percentage jongeren dat wel eens drinkt is lager dan in 2003 en gelijk aan 1998
- De tolerantie van ouders is ook afgenomen.

De monitor heeft het ook over kopen van alcohol:

- Ruim een kwart (28%) van de 12-15 jarigen koopt wel eens alcohol
- 3% koopt regelmatig tot vaak zelf alcohol. Het meeste gebeurt dat bij een supermarkt of discotheek.

Er wordt ook ingedronken. Dat doet 22% en ze doen dat thuis of bij vrienden thuis.

Alcoholverstreking aan jongeren onder de 16 jaar.

In november 2008 is een rapport ¹⁰⁾ verschenen waarin wordt gerapporteerd over de naleving van regels. In kaart wordt

---

¹⁰⁾) Alcoholverstreking aan jongeren. Nalevingsonderzoek & Beleidsadvies gemeente Zwolle en Kampen. Stap, Universiteit Twente. November 2008

gebracht in hoeverre jongeren onder de wettelijke leeftijdsgrens van 16 jaar alcohol kunnen aanschaffen in supermarkten, slijterijen, horecagelegenheden en cafetaria's in de gemeenten Zwolle en Kampen. In deze notitie beperken we ons tot de informatie over Zwolle. Ook bevat het rapport een beleidsadvies.

Het rapport is gebaseerd op de ervaring van getrainde medewerkers onder de 16 jaar, die in genoemde gelegenheden drank hebben proberen te kopen. Een overzicht:

verkooppunt	pogingen	gelukt	percentage
supermarkt	19	8	42
Slijterij	11	8	73
Horeca	35	23	66
Cafetaria	16	8	50
Sportkantine	10	4	40

Gemiddeld was 56% van de pogingen succesvol.

Het rapport noemt het percentage van de situaties dat de wet wordt nageleefd (nalevingsniveau) zorgelijk.

In de Peperbus van 8 juli 2009 is te lezen dat een supermarkt de boete bestrijdt, die is opgelegd in verband met de leeftijdscontrole. De Voedsel- en Warenautoriteit is voor de rechter gesleept. *“De supermarkteigenaar is boos omdat hij naar eigen zeggen een hele waslijst aan procedures en maatregelen in zijn bedrijf heeft ingevoerd om te voorkomen dat jongeren onder de zestien drank kunnen kopen”.*

Supermarkten zijn al langer geïrriteerd over de alcoholinspecties van de VWA, zo laat het artikel weten.

Recent nieuws

Jongeren kopen hun drank online. Het blijkt mogelijk te zijn om online drank te kopen zonder dat de leeftijdsgrens van 16 jaar wordt bewaakt. Er zijn vragen gesteld aan minister Klink ¹¹).

---

¹¹) nieuwsbericht Binnenlands Bestuur, 30 juli 2009

Volgens de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)¹²⁾ voelen veel gemeenten ervoor een landelijke grens van 18 jaar aan te houden voor de verkoop van alcohol. Wel is een uniforme afspraak effectiever dan verschillend lokaal beleid. De gemeenten kunnen nu zelf de leeftijdsgrens bepalen, maar binnenkort starten er pilots in verschillende gemeenten met een grens van 18 jaar voor alcoholverkoop¹³⁾. De Voedsel- en Waren Autoriteit leidt nog eens 20 jongeren op tot controleur. Zij versterken de ploeg van 50 man die nu al aan de VWA rapporteren¹⁴⁾. Er is het nodige in beweging, zo blijkt wel. Laten we in Zwolle oppassen, dat we geen last krijgen van de wet op de remmende voorsprong. Het gaat om de gezondheid van onze toekomstige generatie.

3. verantwoordelijkheden

We onderscheiden vier, of eigenlijk vijf, partijen. Dat zijn de ouders, de gemeente, de horeca en paracommerciële instellingen. En natuurlijk de jongeren zelf. Het grootste effect krijg je, naar onze stellige overtuiging, door samenwerking. Dat is wat anders dan de zwarte piet bij een andere partij neer te leggen. Dat lost niets op. Er is een grote overlap in belangen. Laten we daar beginnen. Waarom liggen bij genoemde partijen (behalve de jongeren zelf, dat is evident) verantwoordelijkheden?

Ouders

Uit de hiervoor genoemde gegevens blijkt dat de thuissituatie een belangrijke rol speelt. Een groot percentage¹⁵⁾ van de ouders (81%) staat niet afwijzend tegenover alcoholgebruik. Als er wordt ingedronken doet 22% van de jongeren dat thuis of bij vrienden thuis.

---

¹²⁾ zie ook VNG Magazine 18, 7 augustus 2009

¹³⁾ nieuwsbericht Binnenlands Bestuur, 28 juli 2009

¹⁴⁾ Stentor van 1 augustus 2009

¹⁵⁾ Jongerenmonitor, factsheet alcoholgebruik

Een positief punt is dat de tolerantie van ouders minder is geworden.

Minder positief is de recente ervaring van een horecaondernemer. Na afloop van examenfeesten vindt hij de nodige lege blikjes en Beerenburgflessen. Verpakkingen die in zijn zaak niet worden verkocht. De jongelui komen al redelijk aangeschoten naar het feest. Die toestand kun je toch niet rekenen tot de verantwoordelijkheid van de exploitant. Maar in de praktijk wordt hij er wel op aangekeken.

Horeca en paracommerciële instellingen

Het onderzoek naar de naleving van de wettelijke minimumleeftijd ¹⁶⁾ laat zien dat in de horeca (en de slijterij) het nalevingsniveau het laagst ligt.

Overleg met het bestuur van de Koninklijke Horeca afdeling Zwolle ¹⁷⁾ leert ons dat de horeca veel wil doen aan het reguleren van het alcoholgebruik. Het convenant is niet een loos stukje papier. Ze willen graag hun verantwoordelijkheid nakomen.

Los van de vraag hoe verstandig het is om sport en alcohol te koppelen, kan geconstateerd worden dat het nalevingsniveau in paracommerciële instellingen te laag is.

Gemeente

De verantwoordelijkheid van de gemeente is neergelegd in de nota Integraal Horecabeleid uit 2007 ¹⁸⁾. Daarin zijn nogal wat regels opgenomen, ook als het gaat om alcoholverstrekking aan jongeren.

Het merkwaardige is wel dat controle van deze regels (nog) is voorbehouden aan de Voedsel- en Waren Autoriteit.

---

¹⁶⁾) Alcoholverstrekking aan jongeren. Nalevingsonderzoek. November 2008

¹⁷⁾) overleg met het bestuur Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Zwolle op 1 juli 2009

¹⁸⁾) Integraal Horecabeleid gemeente Zwolle. 2007. Met bijlagen

In de beleidsnota Integraal Horecabeleid wordt in bijlage 3 het project Horeca, Horecasanctiebeleid beschreven.

Als het over handhaving gaat, wordt vooral de handhaving beschreven bij geluidsoverlast, gebruik terrassen en sluitingstijden.

Er is niets te lezen over het handhaven van de in het convenant afgesproken leeftijden voor alcoholverstrekking en inrichting van happy hours.

In de volgende paragraaf gaan we uitgebreider in op de (gewenste) rol van de gemeente.

4. rol gemeente

In deze paragraaf geven we aandacht aan de activiteiten van de gemeente. We doen dat aan de hand van de verschillende documenten die beschikbaar zijn.

Integraal Horecabeleid

In 2007 is deze beleidsnota verschenen. Het beschrijft het totale horecabeleid. Onderdeel daarvan is het alcohol(matigings)beleid. In een bijlage is het convenant met de horeca en de politie opgenomen.

Het perspectief voor de gemeente Zwolle is, aldus de beleidsnota, dat Zwolle in 2015 op het gebied van horeca fungeert als bovenregionaal topcentrum met een uniek aanbod, dat ook landelijk aantrekkingskracht heeft.

In de beleidsnota is ook de intentie van de (regionale) bestuurders opgenomen ¹⁹):

- “Wij delen de visie dat de ontwikkelingen in het gebruik van alcohol onder jongeren een maatschappelijk probleem vormt in de politieregio IJsselland.”
- “Wij zijn van plan, waar dat nodig is, gezamenlijk initiatieven te nemen om dit aan te pakken en daarbij allen die dit aangaat te betrekken.”

---

¹⁹) Integraal Horecabeleid, pagina 10

- “Wij gaan voor een strikt en integraal beleid om op die manier te komen tot een substantiële aanpak voor alcoholmatiging bij de jeugd.”

De Koninklijke Horeca Nederland zal bij de ontwikkeling en uitvoering van het alcoholmatigingsprogramma betrokken worden met name bij de werkgroepen vrije tijd en handhaving/wet- en regelgeving ²⁰).

De beleidsnotitie laat ook weten dat er plannen zijn om het toezicht op de uitvoering van de Drank- en Horecawet van de Voedsel- en Warenautoriteit over te brengen naar de gemeente ²¹).

Over de paracommerciële instellingen is het volgende te lezen.

Allereerst de definitie ²²): “*een vorm van (oneerlijke concurrentie door al dan niet op enigerlei wijze direct dan wel indirect, gesubsidieerde instellingen die buiten hun hoofddoelstelling om, horecadiensten aanbieden aan het publiek*”.

Het is aan het college van burgemeester en wethouders om bij de verlening van horecaverunningen aan deze instellingen te waken voor mogelijke oneerlijke concurrentie.

De notitie meldt dat dit wordt gedaan in Zwolle ²³): “Zwolle geeft een goede uitvoering aan de wettelijke regels. Het houden van bruiloften of andere feesten van persoonlijke aard is in paracommerciële instellingen niet toegestaan.

Onze vraag is dan wel: hoe verhoudt deze beleidsregel zich tot de situatie op de Pelikaan, zoals dat onlangs te lezen was in de Stentor. Omwonenden, die klagen over het aantal feesten dat daar wordt gehouden.

---

²⁰) idem

²¹) a.w., pagina 14

²²) idem

²³) a.w., pagina 15

Minder drank, meer scoren

Zwolle is er ook veel aangelegenen om het plan van aanpak "Alcohol, jeugd en verenigingen"²⁴) als uitvoering van het alcoholmatigingsprogramma jeugd 2007-2011²⁵) uit te voeren. Het zijn veelal activiteiten die een cultuurverandering beogen. Je zou kunnen zeggen, dat de activiteiten vooral te maken hebben met de eerste pijler van doelgericht alcoholbeleid: het publieke draagvlak.

Wel maken we een kritische noot: het is (nog) niet goed te volgen of de maatregelen uit het Plan van Aanpak ook het gewenste effect sorteren. De ingezette middelen komen weliswaar goed uit de verf. Maar niet duidelijk wordt of deze middelen bijdragen aan het doel.

Het is wat de ChristenUnie betreft aan te bevelen om een update te laten verschijnen van het interventieboek. Dan kan duidelijk worden welke interventies gepleegd zijn en of er effect te merken is.

Ook wordt er te weinig ingezet op de tweede en de derde pijler: regelgeving en handhaving.

Om een beeld te geven.

De interventies²⁶) worden onderverdeeld in vier categorieën: Toeleiding, preventie, curatie en repressie. Een aantal van de 32 beschreven interventies kan bij meerdere categorieën worden ondergebracht.

Van de interventies wordt 16% ondergebracht bij toeleiding; 61% bij preventie, 2% bij curatie en 21% bij repressie.

Doelgericht alcoholbeleid berust op vier pijlers: publiek draagvlak, regels, handhaven van regels en vroegsignalering.

Wat de ChristenUnie betreft is er onbalans te constateren tussen de verschillende interventies als je let op de 4 pijlers.

---

²⁴) "Minder drank meer scoren". Plan van aanpak alcohol, jeugd en verenigingen. Uitgave van Zwolle en Kampen in samenwerking met de Sportservice-organisaties

²⁵) Alcoholmatigingsprogramma jeugd 2007-2011. Regio IJsselland. Zonder datum

²⁶) Minder drank meer scoren. Interventieboek Alcoholmatiging jeugd regio IJsselland. 19 december 2007.

Over handhaving lezen we in het plan van aanpak:
*“Verenigingen dienen de wet- en regelgeving na te leven. De Voedsel- en Warenautoriteit houdt toezicht op naleving van de wet- en regelgeving op het gebied van alcoholgebruik. De gemeente kan aandringen op handhaving van de VWA. Naleving van de geldende wet- en regelgeving is een belangrijke voorwaarde voor het slagen van de aanpak. Daarom worden er afspraken gemaakt tussen de gemeenten en de VWA over de handhaving.”*²⁷⁾
Interventie 29 gaat over het inhuren van capaciteit van VWA naar gemeente. Op het moment van verschijnen was de interventie nog niet uitgevoerd.
De ChristenUnie heeft de indruk dat deze interventie nog steeds niet is uitgevoerd.²⁸⁾

Nalevingsonderzoek alcoholverstrekking onder jongeren

Dit onderzoek, waarvan een aantal gegevens in paragraaf 2 is vermeld, heeft geleid tot een aantal besluiten van het college²⁹⁾:

- In december 2008 en rond de jaarwisseling 2008-2009 worden de extra beschikbare VWA-controles ingezet op basis van de onderzoeksresultaten.
- Er wordt een handhavingsstappenplan opgesteld
- Er wordt verkend of een eenmalig ondersteuningsaanbod aan slijterijen wenselijk en uitvoerbaar is.

Blijkens een persbericht d.d. 30 juni 2009 is inderdaad besloten tot het aanbieden van een training aan

---

²⁷⁾ Plan van aanpak alcohol, jeugd en verenigingen, pagina 4

²⁸⁾ de voortgangsrapportage d.d. 13 januari 2009 meldt niets over interventie 29 (het inhuren van capaciteit bij de VWA).

²⁹⁾ informatienota nalevingsonderzoek alcoholverstrekking onder jongeren

verkopers/caissières werkzaam in slijterijen inclusief slijterijen uit supermarkten.

Over de beide eerste besluiten is de ChristenUnie op dit moment niets bekend.

5. conclusies, aanbevelingen en vragen

conclusies

- *de aanpak is te weinig gericht op een algemeen oordeel over alcoholgebruik. De maatschappelijke acceptatie van gebruik van alcohol krijgt te weinig aandacht.*
Voorbeeld: de exploitatie van "Van Eigen Bodem" is negatief geweest. De krant meldt dan dat door het warme weer er niet heel veel werd gedronken, wat een tegenvallende omzet opgeleverd heeft.
Een dergelijke benadering past niet bij alcoholmatigingsbeleid.
Dat geldt ook voor het nadenken over de sluitingstijden.
Terecht zegt de horeca, dat dit geen item is bij matigingsbeleid van jeugdige alcoholgebruikers. Het is wel een item als je nadenkt over het bijstellen van de maatschappelijke acceptatie.
- *De aanpak is te eenzijdig gericht op preventie.*
Van de interventies is maar 21% onder te brengen bij repressie. Lik op stuk beleid bij overtreden van afgesproken regels is nodig, aldus het bestuur van Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Zwolle
- *Er is weinig bekend over de effecten van de afgesproken interventies.*
Niet duidelijk is welke interventies zijn afgerond en welke interventies nog georganiseerd moeten worden
- *Het overlaten van handhaving en toezicht aan een externe organisatie (Voedsel- en Waren Autoriteit) is niet effectief en maakt Zwolle te veel afhankelijk van derden.*
Juist daar waar toezicht en handhaving erg belangrijk is heeft de gemeente geen eigen verantwoordelijkheid.
- *Afgesloten convenanten werken weinig door in de praktijk.*
De uitkomsten van de afspraken, die in de convenanten

zijn vastgelegd, zijn onvoldoende bekend. Ook is onduidelijk of de afspraken hebben bijgedragen aan de beoogde resultaten.

- *Procedures en regels werken belemmerend op het effect van afgesproken maatregelen.*
Supermarkten komen in het geweer tegen de maatregelen vanwege de rompslomp er om heen. Daardoor dreigt de bedoeling van de maatregelen op de achtergrond te raken.
- *Het percentage ouders dat drinken door hun jonge kinderen goed vindt of er niets van zegt is hoog.*
Je zou verwachten dat het aantal interventies gericht op de ouders hoger ligt gegeven het hoge percentage ouders dat drinken goed vindt.

aanbevelingen

- *maak als gemeente maximaal gebruik van de toegenomen mogelijkheden door de wijzigingen in de Drank- en Horecawet.*
De gemeente neemt t.z.t. de taak van de Voedsel- en Warenautoriteit over als het gaat om toezicht en handhaving. De gemeente moet anticiperen op de nieuwe situatie en het beleid herformuleren en aanscherpen. Laat in het beleid zien dat de negatieve invloed van drank op de ontwikkeling van de hersenen serieus genomen wordt, door de leeftijd te verhogen van 16 jaar naar 18 jaar.
De gemeente moet zich maximaal inspannen om pilotgemeente te worden, als aanloop naar de nieuwe situatie.
- *Actualiseer het interventieboek.*
Geef het overzicht van de interventies opnieuw uit. Daardoor wordt duidelijk welke interventies zijn uitgevoerd en of de effectiviteit is aangetoond.
Voeg interventies toe uit het domein repressie. Daarom wordt ook gevraagd door de horeca.
- *Scherp de doelstellingen aan zoals ze zijn geformuleerd in het alcoholmatigingsprogramma jeugd 2007-2011.*

De huidige doelstellingen geven onvoldoende de urgentie van de te bestrijden problematiek aan.

- *Intensiveer de contacten met ouders.*
Blijkens de getallen zijn ouders nog onvoldoende gemotiveerd om een bijdrage te leveren aan het verminderen van de maatschappelijke acceptatie van alcoholgebruik.
- *Intensiveer de contacten met de paracommerciële instellingen.*
Er moet scherper worden toegezien op het naleven van de regels op het gebied van verkoop van alcohol aan minderenjarigen. Ook het toezicht op het naleven van de regel dat er in bijv. sportkantines geen feesten georganiseerd mogen worden moet worden geïntensiveerd.
- *Richt een meldpunt in.*
Maak het mogelijk dat gerapporteerd kan worden over niet nakomen van afspraken en regels. Dat verbetert het gericht handhaven.

We vragen de gemeente de aanbevelingen uit te voeren in nauwe samenwerking met Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Zwolle.

vragen aan het college

Bestudering van de relevante stukken heeft ook een aantal vragen opgeroepen.

We houden het voor mogelijk dat we als fractie de betreffende informatie hebben gemist.

- a. Naar aanleiding van de rapportage over het nalevingsonderzoek alcoholverstrekking onder jongeren, heeft het college o.a. besloten tot het gericht inzetten van extra beschikbare VWA-controles gedurende de maand december 2008 en rond de jaarwisseling 2008-2009. Ook is besloten tot het opstellen van een handhavingsstappenplan.
We zijn benieuwd naar de resultaten van de extra controles en naar de stand van zaken met het handhavingsstappenplan

- b. In de overeenkomst tussen rijk en IJssellandgemeenten (problematiek jeugd en alcohol in IJsselland) is te lezen dat het maatschappelijk effect moet zijn dat er eind 2008 5% minder overlast van jongeren is. Ook is de mogelijkheid open gehouden om de overeenkomst met een nader te bepalen termijn kan worden verlengd.
Onze vragen zijn of er al iets te melden valt over het maatschappelijk effect en of er overwogen is de overeenkomst te verlengen.
- c. In de in 2007 verschenen beleidsnota "Integraal Horecabeleid" worden in hoofdstuk 7 aanbevelingen gedaan.
Onze vraag is in welke mate er uitvoering is gegeven aan de aanbevelingen.